

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

Gemeente Wijchen

Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00

e gemeente@wijchen.nl

datum 25 juni 2026
onderwerp Zienswijze jaarrekening 2025 en begroting 2027 VRGZ
verzonden

contactpersoon

Bart Neijman
t +31618697073
ons kenmerk
Z/26/348798

Geacht bestuur,

Wij ontvingen uw conceptjaarrekening 2025 en ontwerpbegroting 2027. U biedt onze gemeenteraad de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op deze financiële stukken. Ook zien wij dat onze verzoeken uit de kaderbrief grotendeels zijn gehonoreerd. Hierbij ontvangt u onze definitieve zienswijze.

Jaarrekening 2025

Ten eerste willen we onze waardering uitspreken voor uw inzet in de afgelopen jaren. In deze goede sfeer blijven we graag samenwerken. Wij constateren dat de VRGZ over 2025 afsluit met een negatief resultaat en dat sprake is van structurele financiële tekorten. Deze tekorten worden momenteel incidenteel opgevangen, maar dit is op de langere termijn niet houdbaar. Daarnaast blijkt dat het weerstandsvermogen en de reserves onder de gestelde normen blijven, waardoor de organisatie kwetsbaar is voor toekomstige risico's.

Wij kunnen ons vinden in de voorgestelde jaarrekening, maar benadrukken dat deze slechts een tijdelijke oplossing biedt en het onderliggende structurele probleem niet wegneemt. Wij verzoeken u daarom:

- een helder meerjarig perspectief te schetsen op het herstel van het weerstandsvermogen en de reserves tot minimaal het normniveau;
- inzicht te geven in de maatregelen die nodig zijn om structureel financieel evenwicht te realiseren;
- daarbij expliciet te maken wat de consequenties zijn voor de basistaken indien structurele oplossingen uitblijven.

Ontwerpbegroting 2027: stijgende opgaven en beperkte middelen

Wij herkennen het beeld dat de maatschappelijke opgaven voor de veiligheidsregio toenemen, onder meer als gevolg van klimaatverandering, digitalisering en geopolitieke ontwikkelingen. Tegelijkertijd constateren wij dat de beschikbare middelen hiermee onvoldoende in de pas lopen en dat nieuwe taken, waaronder op het gebied van weerbaarheid, niet volledig financieel zijn gedekt.

Dit leidt tot een structurele spanning tussen ambities, wettelijke taken en beschikbare middelen, zoals ook blijkt uit het meerjarenbeeld. Wij verzoeken u daarom:

- helder onderscheid te maken tussen wettelijke taken, autonome ontwikkelingen en beleidsambities;
- per categorie inzichtelijk te maken welke financiële opgaven hiermee gemoeid zijn;
- te voorkomen dat nieuwe taken structureel worden uitgevoerd zonder structurele dekking.

Lobby richting Rijk en verantwoordelijkheidsverdeling

Wij ondersteunen de inzet van de VRGZ om, in samenwerking met andere veiligheidsregio's, richting het Rijk nadrukkelijk aandacht te vragen voor de ontoereikendheid van de beschikbare middelen.

Wij vinden het van belang dat nationale opgaven, zoals civiele bescherming en maatschappelijke weerbaarheid, gepaard gaan met passende financiering vanuit het Rijk. Wij verzoeken u daarom:

- de landelijke lobby richting het Rijk voort te zetten en te intensiveren;
- net als afgelopen tijd de gemeenten over de resultaten hiervan te informeren;
- tegelijkertijd scenario's te ontwikkelen voor het geval aanvullende rijksmiddelen uitblijven.

Bestuurlijke keuzes en transparantie

De begroting laat zien dat extra bijdragen worden gevraagd in verband met nieuw beleid, autonome ontwikkelingen en prijsstijgingen. Binnen deze kaders is het van belang dat het algemeen bestuur in staat wordt gesteld om weloverwogen keuzes te maken. Wij verzoeken u daarom:

- scenario's voor te leggen die inzicht geven in de effecten van verschillende keuzes (bijvoorbeeld: basistaken borgen, ambities handhaven, of bezuinigen);
- per scenario de consequenties inzichtelijk te maken voor veiligheid, paraatheid en gemeentelijke bijdragen;
- net als afgelopen tijd zorgen dat de besluitvorming is op basis van volledige en transparante informatie.

Ontvlechting VRGZ–GGD en begrotingswijziging

De gemeenteraad staat achter de ontvlechting van de bedrijfsvoeringsorganisatie tussen VRGZ en GGD Gelderland-Zuid. Wij constateren dat de voorgenomen ontvlechting nog kan leiden tot frictiekosten in 2026 en 2027. Daarnaast staat nog een begrotingswijziging op de planning, hetgeen de financiële onzekerheid vergroot. Wij verzoeken u daarom:

- zo snel mogelijk de financiële impact van de ontvlechting inzichtelijk te hebben. inzichtelijk te maken, inclusief bandbreedtes;
- duidelijk te maken hoe deze kosten worden opgevangen en welke risico's bij gemeenten terecht kunnen komen;
- tijdig met gemeenten af te stemmen over eventuele financiële consequenties.

Weerbaarheid en nieuwe taken

Wij onderschrijven het belang van het versterken van maatschappelijke en digitale weerbaarheid. Tegelijkertijd constateren wij dat de financiering van deze opgaven nog onvoldoende duidelijk is. Wij verzoeken u daarom:

- de uitvoering van nieuwe programma's afhankelijk te maken van structurele financiering;
- te voorkomen dat deze inzet ten koste gaat van de uitvoering van de basistaken;
- helder prioriteiten te stellen binnen de beschikbare middelen.

Regionaal Beleidsplan 2028–2031

In aanloop naar het nieuwe Regionaal Beleidsplan achten wij het van groot belang dat wordt gestuurd op realisme en uitvoerbaarheid, mede gezien de financiële positie van gemeenten en de toenemende maatschappelijke druk. Wij verzoeken u daarom:

- een realistisch en financieel gedekt beleidsplan te ontwikkelen;
- expliciet prioriteiten aan te brengen in taken en ambities;
- ook inzichtelijk maken welke activiteiten bij ontoereikende middelen niet (meer) worden uitgevoerd, en welke gevolgen dit heeft en goede bestuurlijke keuzes gemaakt kunnen worden.

Slot

Samenvattend constateren wij dat de VRGZ voor grote en toenemende opgaven staat, terwijl de financiële ruimte onder druk staat. Dit vraagt om duidelijke keuzes, transparantie richting gemeenten en een stevige inzet richting het Rijk. Wij zien uit naar uw reactie op bovenstaande punten en de wijze waarop deze worden betrokken bij de verdere besluitvorming.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Wijchen

R. Helmer-Englebert
voorzitter

R.B. Waumans
griffier